

Sygn. akt V U 1178/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Romuald Kompanowski

Protokolant Anna Werner-Dudek

po rozpoznaniu w dniu 14 kwietnia 2014 r. w Kaliszu

odwołania J. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 6 września 2013 r. Nr (...)

w sprawie J. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

1. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 6 września 2013 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującemu J. W. prawo do emerytury poczynając od dnia (...).

2. przyznaje od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Kaliszu na rzecz adwokata T. Z. kwotę 60 złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej odwołującemu z urzędu.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 6 września 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił J. W. prawa do emerytury dla pracowników zatrudnionych w szczególnych, albowiem wnioskodawca nie osiągnął wymaganego okresu takiej pracy. Tym samym organ rentowy nie uwzględnił wnioskodawcy do okresu pracy w warunkach szczególnych zatrudnienia w (...) w M. w okresie 01.09.1969 r. – 31.08.1979 r. oraz zatrudnienia w (...) w G. w okresie 08.01.1980 r. – 30.07.1989 r.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył J. W. wnosząc o zmianę decyzji i przyznanie prawa do emerytury przy zaliczeniu pracy wykonywanej w latach 1972 – 79 oraz w latach 1980 - 89 jako okresu pracy w warunkach szczególnych.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił, co następuje:

Odwołujący J. W., urodzony dnia (...), w okresie 01.09.1969 r. – 31.08.1979 r. był pracownikiem (...) w M. zajmując po zakończeniu w czerwcu 1972 r. nauki w przyzakładowej szkole zawodowej kolejno stanowiska:

- modelarza metalowego od dnia 1.07.1972 r. do dnia 24.10.1972 r. i od dnia 18.11.1974 r. do dnia 30.11.1976 r.,

- wytapiacza stali od dnia 1 lipca 1976 r. do dnia 31 sierpnia 1979 r.,

(dowód: świadectwo pracy w aktach ZUS).

Wymienione wyżej prace we wskazanych okresach, odwołujący wykonywał codziennie i w pełnym wymiarze czasu pracy na oddziale odlewni (dowód: świadectwo pracy w warunkach szczególnych w aktach ZUS, zeznania odwołującego).

W okresie 26.10.1972 r. – 07.11.1974 r. odwołujący odbywał zasadniczą służbę wojskową.

/bezsporne/

W okresie 08.01.1980 r. – 30.04.1989 r. odwołujący był zatrudniony w (...) w G.. W ramach stosunku pracy odwołującemu wskazywane były stanowiska: ślusarz remontowy urządzeń hutniczych, mechanik maszyn i urządzeń hutniczych – spawacz elektryczny (dowód: świadectwo pracy w aktach ZUS). Wykonując pracę na każdym z powyższych stanowisk, odwołujący stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę przy konserwacji agregatów i urządzeń hutniczych oraz prace remontowo – budowlane i montażowe na oddziałach będących w ruchu. W ramach prac mieściły się wszelkiego rodzaju remonty urządzeń hutniczych w tym również remonty i konserwacje wielkich pieców. W tym ostatnim przypadku remont odbywał się przy wygaszonym piecu jednak do prac ekipa przystępowała następnego dnia po wygaszeniu. Konserwacja innych elementów wyposażenia huty odbywała się przy włączonych urządzeniach z uwagi na konieczność utrzymania produkcji (dowód: świadectwo pracy w warunkach szczególnych, zeznania odwołującego).

Łączny okres składkowy i nieskładkowy odwołującego na dzień 1 stycznia 1999 r. wynosi 28 lat, 3 miesiące i 13 dni. Odwołujący nie jest członkiem OFE.

/bezsporne/

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z przepisem 32 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17.12. 1998 r. o emeryturach i rentach (Dz. U. nr 162 poz.1118 z póź. zm.) ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącymi pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 ustawy.

Osoby urodzone po dniu 31 grudnia 1948 r. w myśl uregulowania zawartego w przepisie art. 184 ust. 1 cytowanej ustawy mogą nabyć prawo do emerytury na powyższych warunkach po osiągnięciu wieku określonego w art.32 ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999 r. osiągnęli:

- okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;

oraz

- okres składkowy i nieskładkowy wynoszący w przypadku mężczyzn co najmniej 25 lat.

Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa wyżej, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Wiek emerytalny, o którym mowa w art. 32 ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom wymienionym wyżej przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Zgodnie z przepisem § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach (Dz. U. nr 8 poz. 43 z póź. zm.) za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej "wymaganym okresem zatrudnienia", uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami składkowymi, okresami nieskładkowymi oraz ewentualnie okresami uzupełniającymi (okresy ubezpieczenia rolniczego, okresy pracy w gospodarstwie rolnym). W myśl § 4 ust.1 cytowanego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
2. ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy o charakterze osobowym jak i w postaci dokumentacji pracowniczej (świadczenia pracy, świadectwa pracy w warunkach szczególnych), wskazuje jednoznacznie, iż odwołujący legitymuje się wymaganym co najmniej 15-letnim okresem pracy w warunkach szczególnych. Odwołujący wykonywał w okresie co najmniej od dnia 1 lipca 1972 r. do dnia 24 października 1972 r. oraz od dnia 18 listopada 1974 r. do dnia 30 listopada 1976 r. prace modelarza w metalu przy odlewaniu stali, polegające na przygotowywaniu mas formierskich i formowaniu odlewu. Prace te były wykonywane na odlewni fabryki należącej do gałęzi przemysłu metalurgicznego. Prace takie spełniały zarówno warunki wymienione w wykazie A dział III pkt. 21 załącznika do cytowanego wyżej rozporządzenia jak i warunki załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 maja 1979 r. w sprawie pierwszej kategorii zatrudnienia wymienione w dziale III pkt. 21. Pracę taką odwołujący wykonywał codziennie i w pełnym wymiarze czasu pracy. Łączny okres wykonywania takich prac wynosi 2 lata 4 miesiące i 7 dni.

Kolejny okres pracy w (...) przypadający od dnia 1 grudnia 1976 r. do dnia 31 sierpnia 1979 r. należy również zaliczyć do okresu pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu cytowanego wyżej rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. Zgodnie bowiem z brzmieniem § 19 ust. 2 rozporządzenia prace zaliczone do I kategorii zatrudnienia w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 4 maja 1979 r. w sprawie pierwszej kategorii zatrudnienia uważa się za prace wykonywane w szczególnych warunkach, których mowa w § 4. Przede wszystkim wskazać należy, iż w chwili gdy była wykonywana praca (lata 1976 – 79), klasyfikacja stanowisk pod względem szkodliwości środowiska pracy nie zawierała podziału na wykaz A i wykaz B. Analizując warunki pracy odwołującego w tym okresie pod kątem przesłanek zawartych w art. 32 ust. 3 cytowanej na wstępie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. (prace o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości) odnieść należy do prac zaliczanych do I kategorii zatrudnienia zawartych w załączniku do rozporządzenia z dnia 4 maja 1979 r. Wśród prac wymienionych w załączniku w dziale III pkt. 10 wymieniona jest praca w stalowni przy obsłudze pieców stalowniczych, przygotowanie do rozlewania i rozlewanie stali. Rodzajowo praca ta odpowiada pracy wytapiacza stali. Niewątpliwie do jego obowiązków należało prowadzenie procesu wytapiania lub przetapiania stali, przygotowanie wsadu, materiałów pomocniczych i dodatków stopowych, obsługa pieca, ocena jakości surowki oraz prawidłowej pracy pieca. Zatem stosując obowiązującą w latach 1976 – 79 klasyfikację stanowisk, praca odwołującego przy wytapianiu stali zaliczona winna zostać zaliczona do I kategorii zatrudnienia a to z kolei wobec uregulowania z cytowanego wyżej § 19 ust. 2 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. prowadziło do zaliczenia jej jako pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu § 4 rozporządzenia. Niezależnie od powyższych ocen, okres pracy w charakterze wytapiacza stali nawet jeśli został zakwalifikowany jak praca w na stanowisku określonym w wykazie B dział III podlega doliczeniu do innych okresów pracy w warunkach szczególnych o jakich jest mowa w § 4 ust.1. Do okresu pracy w warunkach szczególnych zaliczyć należało zatem dalsze 2 lata i 9 miesięcy.

Kolejny okres zatrudnienia to praca w (...) w G.wykonywana od dnia 8 stycznia 1980 r. do dnia 30 kwietnia 1989 r. przy remoncie i konserwacji urządzeń hutniczych na oddziałach będących w ruchu wypełnia w całości kryteria z przywołanego rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. zawarte w załączniku do rozporządzenia wykaz A dział XIV pkt. 25. Odwołujący w tym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy zajmował się naprawą i konserwacją wszelkich urządzeń stanowiących wyposażenie huty metalu w procesie technologicznym obejmujący wytop żelaza oraz dalszą termiczną obróbkę wyrobów hutniczych. Jedynie w przypadku remontu wielkiego pieca i pieca do wytopu stali, na czas

remontu bądź przeglądu czy konserwacji był wyłączany konkretny piec przy utrzymaniu ruchu pozostałych urządzeń huty. Okres takiej pracy wynosi 10 lat 3 miesiące i 23 dni.

Suma analizowanych okresów to 15 lat i 5 miesięcy.

Powyższy okres ulega zwiększeniu o okres odbywania służby wojskowej.

Okres służby wojskowej podlegał zaliczeniu do okresu pracy w warunkach szczególnych. Zgodnie bowiem z uregulowaniem art. 108 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej w pierwotnym brzmieniu, okres odbytej zasadniczej lub okresowej służby wojskowej zalicza się do okresu zatrudnienia, w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem, pracownikom, którzy po odbyciu tej służby podjęli zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym byli zatrudnieni przed powołaniem do służby, pod warunkiem zachowania terminu, o którym mowa w art. 107 ust. 1 ustawy tj. jeżeli najpóźniej w ciągu 30 dni od dnia zwolnienia z tej służby pracownik zgłosił swój powrót do zakładu pracy w celu podjęcia zatrudnienia.

Przepisy te, na podstawie których przerwę w wykonywaniu zatrudnienia w ramach stosunku pracy wywołaną odbywaniem zasadniczej służby wojskowej zalicza się - z zachowaniem ciągłości pracy - do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień uzależnionych od ilości lat pracy w danym zakładzie oraz w zakresie szczególnych uprawnień uzależnionych od wykonywania pracy na określonym stanowisku lub w określonym zawodzie, należy tłumaczyć tak, że okres zasadniczej służby wojskowej jest okresem pracy na takich samych warunkach, jak przed powołaniem do służby, a poborowy odbywający służbę uważany jest za pracownika. Pogląd taki zawarty w uzasadnieniu uchwały 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 16.10.2013 r. w sprawie III UZP 6/13, sąd w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę w pełni podziela. Okres takiej służby to 2 lata i 13 dni.

W tych warunkach odwołanie jako uzasadnione prowadziło do zamiany decyzji jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

O kosztach sąd orzekł w oparciu o przepis art. 98 k.p.c. i § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie uznając, iż nakład pracy pełnomocnika procesowego uzasadnia zastosowanie stawki minimalnej.